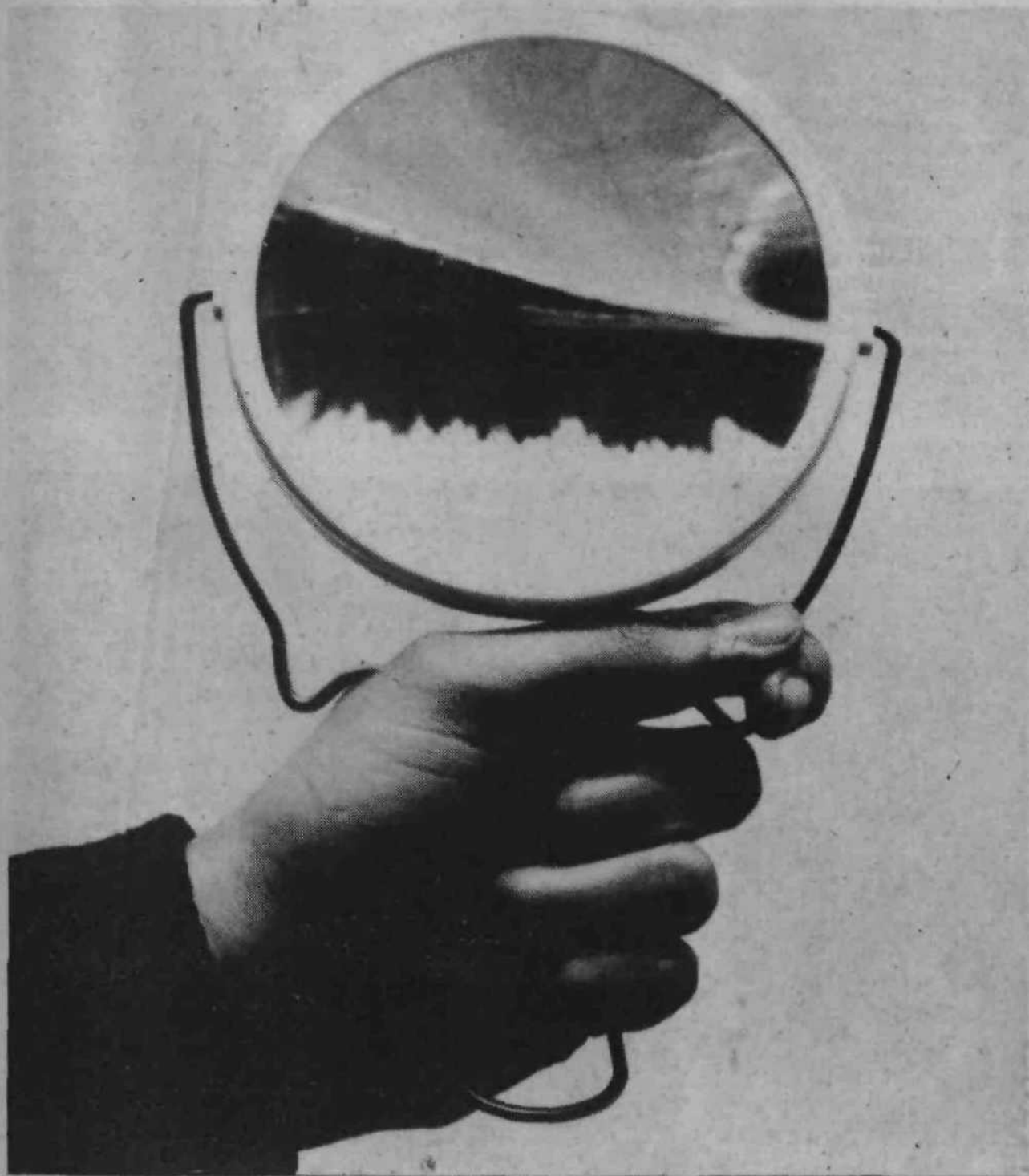

MI

LITERARNO GLASILO MLADIH

MOJCA KUMERDEJ

VEČER I.

Ko zvečer zaide sonce,
si zapiska na koščeno piščal
čakajoč leva
morda ovna
iz sosedne izbe
potihoma odhajajo nočni metulji
in v kamri
ostajajo le mehki kožuščki
odprtih netopirjev
razpetih nad knjižno omaro
poleg kamina stoji harfa
in vabi mimoidoče med smreke
v hišo norega ogljarja
črnobradega in
toplo temnega,
ko v mrzlih dneh
se večkrat splazi skozi vrata
hiteč med drevje,
kjer poljublja smreka
in boža murvino listje
na srce polagajoč
ga gnete med rokami
in postane mu toplo,
da s smehljajem
zaspi na snegu
daleč proč od flavt
in mrzle kamre.

Na starih pobarvanih kolesih
se včasih vozijo mimo
in zrak postaja lažji in prijetnejši
kljub februarškemu dežju,
ki v sebi nosi še v snegu spočeto pomlad
in kot v pustnih torkih zelenega desetletja
ostajajo nekje vendarle isti in čisti
za nekatere sovražni,
pa za druge toliko bolj ljubljani.

M. G.

NOČ

Ležim na kamnitem obzidju stare kapelice. Pod
menoj tiho šumi morje. Lahen vetrič mi mrši lase.
Pihlja burin. V daljavi utripajo luči ladij, ki se
počasi utapljajo za obzorjem ali pa izginjajo za
bližnjim rtičkom. Močne obločnice z ribiških čol-
nov prebadajo morsko gladino, ki se pod njimi
zelenkasto svetlika. Prisluhnem daljnemu brne-
nju ladijskih motorjev in pljuskanju drobnih va-
lov, ki se zaletavajo ob obzidje. Prihaja plima. Na
gladini odseva srebrnkast pramen lunine svet-
lobe. Ozrem se v jasno nočno nebo. Utrinek leti
čezenj. Njegov žar v hipu zamre. Pravijo, da ozna-
nja smrt.

MAJA ČEŠNOVAR

PRAVLJICA O DRAVIDIH IN SINGALEZIH

Dišalo je po CHLOROPHYLLU, ki so ga velike borove palme metale okoli po zmrznjenem pesku. Sončni žarki so se šepetaje lepili na popotovanje od Litije do Čateža (pa tud nazaj)

Spet smo bili kot doma. Okoli nas so se vrteli divji demoni iz daljne starogermanske mitologije. Vita, nora svinja bradavičarka je lenobno stresla svojo mastno grivo in me prosila za ogenj. Potem je hitro, kakor je mogla odšibala v goščavo. Prihajale so čudne spake podobne opicam in bolhicam na kotalkah in dvigovale prah, da so se nam solzile oči. (preklet jajc)

Okoli in posebej vzhodno od nas so se v trenutku razbohotile ogromne zelene čebule in jagode...

Potem je mavgli vprašal: MAMI, KDAJ BOM OBLEKEL DOLGE HLAČE, ZAKAJ JE OČKEC ZAPRT?

Mati pa mu je odgovorila: DANES NIČ KORUZE!!!

Kmalu je do nas prišel Ganimed, vsemogočni bog homoseksualnosti in nam rekel, da je počitnic že konec in da nočoj policijske ure ne bo, zato se lahko vrnemo... Potem je zložil pernata krila netopirja in molil molitev exatičnega ministranta. Tiho je letel, za soncem in vedeli smo, da ga nikoli več ne bo.

SAŠO

Ribe so ribe
Žabe so žabe
Race so race
jaz pa sem konj, ker jaham

VARIACIJA

japonska gospodična
drobi čez šest mostov
v tanko zeleno panoramo
prikloni se perunika
evropejskemu gospodu
misli mu sprepleta

B. H.

V mraku včasih dežuje med lučmi
dežuje na skale
dežuje na skrivnosti

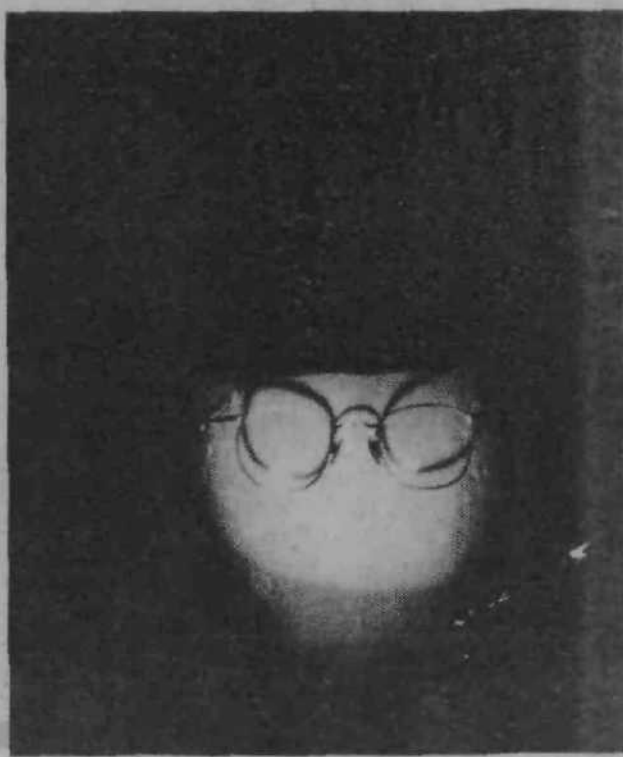
V mraku včasih megla zaduši
kakšen jok
kakšen pramen svetlobe

METKA MEHLE

SLOVO

(Sestri)

Vse je drugače.
Sama sem v tej praznosti,
še včeraj si bila tu.
Dan umira,
prebuja se spomin na otroka,
na šepet v temi večerov,
na solzice, na smeh,
bose noge v rosnih travah,
male laži;
dneve, ko sva med borovci iskali
cvetja za mamo.
Prvi nemir srca.
Vse je bilo najino.
Zdaj je vse drugače.
Tvoja postelja je prazna,
na polici ni več knjig.
Le rjav medvedek,
spomin na tvojo tretjo pomlad.
Odneseš te je val,
za njim je ostala bolečina.
In sledi nekega otroštva.
Vse je drugače – vse mi je tuje.
Tudi tvoji redki obiski in želja v očeh,
da bi se vrnilo nekaj,
vsakdan.
Ni lahko zavreči vsega tega.
Nihče noče razumeti,
da vse to zame ni bila igra.
Nekega dne
bo tudi moja postelja ostala prazna.

TATJANA BAŠIN

HROŠČI POTUJEJO

Vidiš
tam med stebelci
živijo hrošči.

Toda nekega
ponedeljka so se
usedli na preprogo
da bi obiskali
prijatelje na oni
strani meje.

Tam ni tišine
je hrup in padanje
bomb
je smrt.

Nihče ne prižge luči
ali ima iskrice v očeh
tu je žalost
tu so hladna meglena jutra
sirene tulijo
jokajo
in nekdo beži.
skozi vse prepreke
v svobodo.

Tisti nekdo dviga
upanje
miru
upanje sanj
in želja.

Kdo ve
kje tisti
ki uravnava usodo
ki čara nemir
ali umirjenost.

Hrošči
potujejo
so kurirji
so borci v nemiru
tovariši
ki rešujejo
in spuščajo
dih upanja.

Kdo ve
kje začne tleti
kdo ve zakaj
se niti
usode pretrgajo
in jih moraš strniti
v eno samo misel
SVOBODA.

Kdo ve
kaj hočejo
in zahtevajo.

NASVETI KAR TAKO

Nikoli ne povej tistega
česar ne razumeš
nikoli ne joči
pred tistimi
ki jih ne poznaš
in našel boš
zaklad
med topoli in mahovjem
izdajaj sebe v eni izdaji
ne daj duplikata
v arhivu stvarnosti poišči
zgodovino norčij
klovnov in
imel boš
sonce v dlaneh
imel boš svcjo
tiho vilo pomoči
razumel boš sebi
neznano čarovnico
smeha in joka
imel boš razumevanje
za tistega ki je blizu
je daleč
sanj

KARA SLUTNJA

Nekoč boš zasovražil nebo v mojih očeh
ker bo na njem preveč svetlečih zvezd
kaj boš storil z njimi

Nekoč boš potrgal vse bisere v mojih laseh
in z odporom gledal lesketajočo sled
ki bo ostala

kaj bi z njimi takrat
ko bodo v tebi vse steze potemnele
Trgal boš niti ljubezni v mojih dlaneh
besno
ker veš

da je v njih edina moč
ki je ostala v moji šibkosti
v nemoči življenja

kaj bi z mano
ki me je avgust slučajno
privedel na tvojo jaso

Hočeš uničiti luči v meni
ker si jo prižgal mimogrede
nehote
ne zaradi sebe ...

Zaman

Ne moreš

Ker nočem nočem

KATARINA TOŠ ŠANI

sezul bom plašč
obul bom krila
zategnil si klobuk
skuštral si obrvi
odpel očala
stresel led iz oči
odpri hišne predale
se zakotalil do ceste
odletel do mesta do ljudi
in potem bom tak
kot bi že dolgo moral biti

SLUTNJA

Skozi rešetke pronica bela svetloba.
Roke grabežljivo praskajo po hrapavem, hladnem
zidu.

Zaprto sem.

Živ v mrtvi ječi.

Zaprto sem, ker vem. Zaprto, ljudje, ker vem!

Leta hite v neskončno čakanje nečesa. Prsti so
marljivi.

Rijejo za spoznanje človeštvu.

Živim, večno bom živel.

Poznam prihodnost slehernega bitja, boječega se
za lastno

prihodnost obstanka.

Jaz vem, ljudje!

Pravijo mi strah.

BRANKA SOTOŠEK

Na dnu nekega predala leži mesečna vozovnica.

Ne, ni bilo žalosti v tisti nebeški modrici

pod nespretno puljenimi obrvmi.

Ne obžalovanja, ne otožnosti.

Dala nam je roko,

vrgla kovanec v avtomat, ki se je zavrtel naprej.

Zajčka smo kupili;

v naglici, z mislijo, kako bomo jutri pisali
francoščino.

Na klopi je ostala vozovnica za šestico,
nekaj besed

in tisti

spomini.

MARE

NEURESNIČENA LJUBEZEN

Vsaj enkrat še, zvezda, mi zamigljaj,

noč radostnih sanj, moj sijaj,

ne prevesi se v dan, da glavó

obračal zaman bi-za njó.

Ko da sem neviden, gre mimo mene,
prijazne besede ne sprejme nobene.

A čakal bom, čakal, saj morda ji bo čas
tudi k meni obrnil obraz ...

MAJA ČEŠNOVAR

Zdaj se je zgodilo, česar sem se najbolj bala. Miška je odšla in ostala sem sama. Pred mano so se raztegovali mrzli kanali ljubljanskih ulic in za mano je počivala tiha samota. Kanali tistih ulic, ki s svojo piskajočo meglo in tišino ubijajo človeka. Ga razbijejo in umorijo. Izmozgajo, izžgejo. Stala sem sredi tragičnega čara in prvi jesenski dež je risal po obzorju velikanske zvonove in vrtnice, se nato za hip oklenil stare, prepredene Zoisove piramide in se končno usedel nad mrtvo gladino Ljublanice, ki je motna in gosta tekla skozi težak popoldanski mrak.

Da smrt laže, si govorila. Ker si vedela, da se ne da umreti. Ker nikoli ne umreš. Ker samo izgineš. Vse te podobe življenja izginejo in pridejo nove, svetlejšje in močnejše podobe, in tudi ti si podoba, in ko zaide sonce, senc ni več – ker ti ostaneš, a življenje izgine. Tvoje življenje izgine in izginejo drevesa in polja in heroin (ki ga imaš v krvi) in solze in Šiva, ki loputa z vrati, in izgine novoletna pravljica in izgine dedek Mraz, ki je tedaj prihajal po ulici, in za njim izgine vseh enajst slepih deklic iz sirotišnice v moji stari Ljubljani. Ko postanem bela in sama, pridejo sence in mi govorijo in pojejo in potem odidejo, ko odprem oči. Miška mi gomazi po roki, aздаje imam v ustih in solze na steklenih kolobarjih časa. HEROIN V KRVU IN V GLAVI MOLK. Ples v možganih in tisočero kroglic v očeh. In zenice mi narastejo in svet postane velik in Šiva in miška sta napuhnjena v obraz in doni in pumpa v tilniku.

MILA MATIČ

NIČVREDNEŽ

Vidim te, človek,
sediš, spiš, ljubiš in živiš.
Sediš ob pogrtnjeni mizi,
spiš v mehki postelji,
ljubiš nežna bela telesa,
a ne ljubiš teh deklet.
In živiš.
Živiš za sebe, človek,
in izkoriščaš ljudi,
ki tudi sedijo, spijo, ljubijo in živijo,
ljudi, ki sedijo na tihi obali,
spijo na trdih tleh,
a ljubijo ljudi zato,
ker jih imajo resnično radi.
In živijo.
Ne za sebe,
živijo za tebe, človek,
ki jih biješ,
za tebe, človek,
ki jih sovražiš,
za tebe, človek,
ki jih moriš!

X

Marjanca Viktorija (in njen ljubček):

1. april
GOLTANEC.

Kričavoiskrive deklice.

Majčkeno utripanje kapljice.

Kje so tvoje dobre palačinke, Nataša?

Mistim, da besede izgubljajo svoj pomen.

Ubljajo se ideali preteklosti.

(skrajni cajt)

Marjanca, lf:

2. januar

Vsemogočni Gromovnik – reši nas vsega hudega.

(predvsem tele šole)

Hudičevi ubadi grozno opikajo, ane Nataša?

Marjanca:

3. november

»Nič ni tko ogabnega, kot je prazna pixna od paštete.«

Tko je to reku, ko sva bla pri Nataši.

Pri palačinkah od Nataše.

Pri Natašinih palačinkah.

to so ble najboljše palačinke, ki sem jih kdaj žrla.

Napolnjene s samo slastno krvjo.

Marjanca Viktorija in Viktor XI.:

4. maj

Hopel je negibno.

Tesno ob meni.

Mrtvo in blede.

In potem je prišlo – BLAŽENOST IN PEKLENSKA NEBESA.

Kot bi reka penečih vesoljskih prostranstev lila vame ko nama

je Nataša prinesla svoje dobre palačinke...

Stewardesa bombnika 747:

5. april

Pred mano so ležale tri.

Kakor oblite s krvjo.

In nehko so se udale pod zobmi.

Zlilo se je naposled v meni – vsa tista črna kri in slina in blažen

občutek

in tedaj so priplesale deklice z goltanci v rokah.

In Nataša z novimi tremi palačinkami.

Marjanca, lf:

6. oktober

Odluščilo se je.

Odvilo kakor film.

Oživele so sence in spake s sten.

OBUDILI POSRANI SPOMINI.

In poleg mene je zaklel on, ki ga še dolgo ne bo.

Nataša (z vprašanjem):

7. oktober

Kapljice so se potresale.

Glasba. Muzika. Godba.

Zvok. Ropot. Srajne. JAZZ. Duško. itd.

Zlato trobent se je lepilo na stene.

Marjanca je ležala na sredi sama in gola

NA TREBUHU JE IMELA MOJO PALAČINKO.

Nevemzakaj.

Viktor:

8. maj

»Nebenmu ne manka tok, da ne bi mogu postat sam st. tov.

Gromovnik.

Kermu največ manka je to itak že».

je rekla Nataša.

Zdaj sem vedla, zakaj je ona bog (palačink).

KER JI MANJKATA OBE ROKI IN SE GOLTANEC.

Marjanca (začudena):

9. november

Ona mi je rekla, da je to zato, da ne žre palačink.

In da se ne obesi.

Z Viktorjem sva spoznala prevaro st. Nataše

in neresničnost njenih palačink.

Pa vseeno sva ostala z odprtim gobcem

oba – napolnjena s SLASTNO RDEČO MASO iz palačink.

10. julij

V sobi z odprtim goltancem:

Od vrat je k meni prihajalo sladko bobnenje in grmenje

Potresalo mi je črevo.

Potresalo in žrlo.

In po Natašini dobri palačinki je prišlo:

11. september

Kričavoiskrive deklice.

EVO Z JABOLKOM V ROKI.

SALOMA Z JANEZOVO GLAVO NA KROŽNIKU. (in spet):

TANAŠA S PALAČINKO.

Tri ženske.

Večne kuzle.

Neuničljive prasice.

(pogrezanje)

Viktor petnajsti:

12. september

Eva je šla proti meni.

Stegovala je kosmato šapo proti meni.

Opičji gobec ji je moel iz vampe.

Satanovo jabolko se je spreminjalo in lezlo ja proti mani.

In ona za njim.

In sam božji greh ji je bingljaj iz uhlja.

In jabolko je bilo najprej trobenta, potem pa en sam podrekan

greh.

EVIN GREH.

13. september

»Marjanca je vražjeverna.«

Viktor.

Viktor van Morepenccakes:

14. september

Iz zvoka je zdaj prišla Saloma.

Jezik je imela popast.

In prvič sem videl goltanec.

BEL GOLTANEC.

Močno okovje.

Hudo slastni joški.

Videl sem, da je ženska.

In spoznal, KAJ JE ženska.

Pomolila je krožnik k meni in Janez mi je pomežiknil.

Ta moč.

SALOMINA čista MOČ.

Viktor (brez purana):

15. avgust

Besede so izgubile svoj pomen.

Zebe jih.

Ker se zima tako vleče.

Kot Natašine palačinke.

Stopila je predme, tako, brez rok in brez goltanca.

Samo z devetnajstimi palačinkami v črnem zosu

In spet doživetje Gromovnika.

Slast pri boginji palačink.

NATAŠINA SLAST.

(to morate dožveti!)

Zmagovalec Viktor Marjancin:

16. februar

Rdeče stopinje iz kuhinje.

Utrpanje Janezovih oči.

Dojem spominov.

Izenačenje z bogom.

Spomini premazani z zlatom trobent in nadevom iz palačink

pa odhajajo in vidijo se njihove gole riti.

Za njimi pa kričavoiskrive deklice.

(isto gole)

Utopili smo ideale preteklosti.

KATARINA TOŠ

ČAKAJOČI

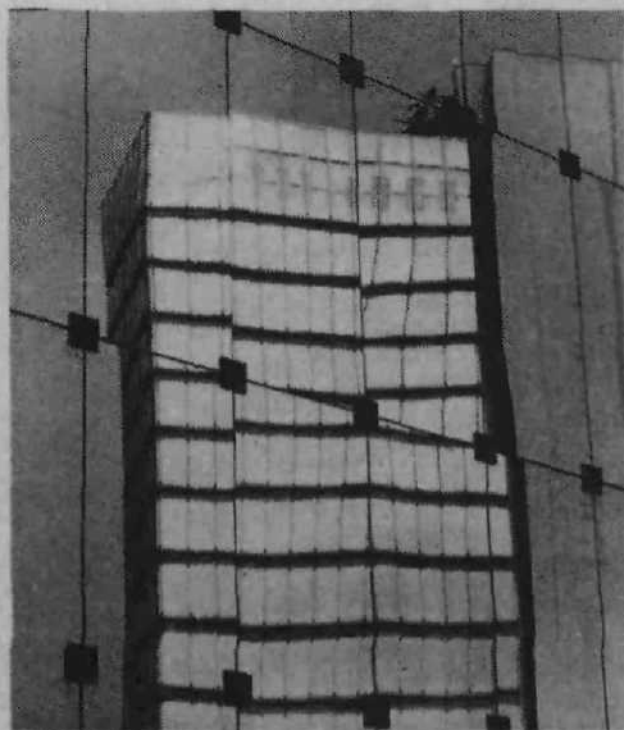
Plavam.
V kapljici vode z žilicami.
Razrvanost duše plava.
Plava blazno žabo.
Je upehana.
Povleče se na breg in pleše.
Pleše ples prosečega, čakajočega.
Z mlahavim gibom prosi.
Za obstanek.
In embrio je utrgal cvet.

JASNOVIDEOC

Modra srajca ne sodi k zelenim hlačam.
Človek negotovo ustvarja lastni padec.
Nikdar ni nosil očal.
Jasno je videl prihodnost.
In bal se je je. Tako prokleto bal!
Imel je družino z očali.
S črnimi stekli. Ni videl oči.
A videl je prihodnost!
Bil je edini.
In bal se je. Tako prokleto bal!

NAPAD

Vsakdo je komu norec.
Ljudje čutijo.
Kako dolgo še? Misel hiti...
Školjka me sumljivo vabi v zatišje objema.
Figo! Ne grem!
Obožujem sneg! Snežinke in puščavo!
Vročo, suho puščavo s kačo.
Z malo, ljubko in drobceno kačico, zvijajočo se
od potuhnjene sladkobnosti.
Kot človek.
Zvija se. Čaka.
In preži...
Bij ga, bij!
In mravlje so načele svet.
Zapoj, kdor živiš!
Tišina...

Ml – maj 1981, številka 2 – priloga Zbora občanov – literarno glasilo bežigradske mladine – uredniški odbor: Tomaž Bole (glavni urednik), Miloš Bašin (tehnični urednik in oblikovalec), Miro Šubelj, Neva Šolinc, Ina Ros. – prispevke pošiljajte na naslov: ZKO Ljubljana – Bežigrad, Linhartova 13, Ljubljana, tel. 340-461 int. 311

Vse fotografije v tej številki so delo Tomaža Skaleta.